Een gouden pin van Betico

Foto: Ariën Rasmijn.

Dirk Dumfries: "De koningin hangt aan de muur in de overheidsgebouwen. Betico hangt bij mensen thuis aan de muur."

ORANJESTAD — In zijn kleine kantoor in het parlementsgebouw legt parlementariër Dirk Dumfries (MEP) met kalme stem nog eens uit hoe het in elkaar zit. "De regering heeft het wetsontwerp aangeboden aan het parlement. Drie ministers hebben de aanbieding getekend, minister-president Oduber, minister Lee en de minister van Justitie. De minister van Justitie tekent sowieso alle wetsvoorstellen." Het gaat hier om het goedkeuren van het wet tot invoering van de Orde van Betico Croes, een eigen staatsonderscheiding voor het land Aruba. Wanneer er daadwerkelijk over zal worden gestemd is nog niet duidelijk.

door Ariën Rasmijn

Dumfries veert op wanneer gevraagd wordt wat het nut zou moeten zijn van een nieuwe orde van onderscheidingen naast de gebruikelijke lintjesregen op Koninginnedag. "*Libertador* Betico Croes heeft zo ontzettend veel gedaan voor ons eiland. Dankzij hem hebben wij een vlag, een schild, een eigen volkslied, een eigen spelling voor Papiaments. Hij heeft ervoor gezorgd dat zoveel mensen erop vooruit hebben kunnen gaan. Met zo'n onderscheiding kunnen we tegen iedereen zeggen: 'Ook jij kan als Betico zijn en iets goeds doen voor jouw land.'" Dumfries wijst op een aantal Arubaanse sporters dat in de afgelopen tijd internationale kampioenschappen hebben gewonnen, waaronder *bike crosser* Ishwar Martijn en windsurfkampioene Sarah Quitah. "Zij zouden het kunnen ontvangen."

De kritiek, afkomstig onder andere van de Raad van Advies, deert hem niet. "Zij vielen vooral over het feit dat het geen ridderschap mocht worden. Maar dat is inmiddels geregeld." Ook maakt het de parlementariër niet uit dat er – zolang Aruba in het Koninkrijk blijft - altijd een redelijke kans aanwezig zal zijn dat dezelfde mensen die op 18 maart een gouden of zilveren pin hebben gekregen anderhalve maand later bij de gouverneur zullen opdraven voor een koninklijke onderscheiding. "Ja, natuurlijk zou het kunnen. Maar dit is van geheel andere orde. Dit is een staatsonderscheiding. Maar het grootse verschil is dat deze onderscheiding in naam is van iemand waarvan iedereen op het eiland weet wie hij is, wie zijn ouders zijn. De koningin hangt aan de muur in de overheidsgebouwen." Dumfries wijst naar de grote plakkaat van de *libertador* aan de wand van zijn kantoor. "Betico hangt bij mensen thuis aan de muur."

Grootkruis

Het idee om met een Arubaanse staatsonderscheiding bestaat al sinds de jaren '90. Desalniettemin wordt het dit jaar naar alle waarschijnlijkheid goedgekeurd door het parlement. Desalniettemin is al 300.000 florin begroot voor de aankoop van goud en zilver dat zal worden opgeborgen in een brandkast in het parlementsgebouw, volgens Dumfries met het specifieke doel om er pinnen, medailles en grootkruizen van te laten maken. Er zijn drie gradaties voor de onderscheiding, aldus Dumfries. Deze zijn in leeftijdsgroepen ingedeeld. Er komt een onderscheiding voor een jongere, een voor een dame of heer en een voor een, zoals Dumfries zelf noemt "*gran dama*, of *gran caballero*". En dan is er de categorie die Dumfries zelf wil laten invoeren. Hij haalt een krantenknipsel vanuit een la. Het is een kort artikel van *Amigoe* over de Amerikaanse senator Ted Kennedy, die een speciale koninklijke onderscheiding had gekregen van de Engelse koningin. "Toen ik dit las, dacht ik: laten wij een aparte onderscheiding invoeren naast die van de orde. Eentje voor grote ex-premiers die sinds de invoering van onze status aparte ons land hebben gediend, maar ook buitenlandse staatslieden die onze strijd voor de status aparte een warm hart hebben toegedragen. Mensen als Ruud Lubbers, Don Martina, presidenten van landen in de regio die Betico steun hebben betuigd toen hij ze bezocht. Zo'n speciale onderscheiding, een grootkruis in de Orde van Betico Croes willen we dan altijd kunnen geven aan zulke mensen."

2010

De ordecommissie moet nog aangewezen en geïnstalleerd worden. Volgens Dumfries zal deze voor een periode van vier tot vijf jaar aangesteld worden. Hij ligt er niet van wakker dat de commissie bijvoorbeeld een ex-premier die de MEP niet welgevallig zou zijn het grootkruis zou kunnen toewijzen. "Dit is een serieuze aangelegenheid, dat los staat van politiek." De onderscheidingen zullen over een jaar voor het eerst worden uitgedeeld, op 18 maart 2010. Je zou denken dat de nog aan te stellen ordecommissie nog een hele kluif zal hebben aan het opzetten van het hele protocol, alle regels en de organisatie van de uitreiking zelf. Allemaal binnen één jaar. Dumfries zegt dat dit allemaal juist moeiteloos zal verlopen. "We nemen de werkwijze van de Oranjecommissie helemaal over. Daarin hebben de afgelopen 20 jaar alleen maar Arubanen zitting in gehad. Een aantal van deze mensen gaat dus ook in de ordecommissie zitten."